

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування головного закладу вищої освіти)

Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

(повна назва відокремленого структурного підрозділу)

Циклова комісія

правничих дисциплін

(назва циклової комісії)

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач

Природничого відділення

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

_____
(підпис)

В.В. Ковдриш
(ініціали та прізвище)

_____
(підпис)

М.Я. Дерев'янчук
(ініціали та прізвище)

“ ____ ” _____ 20 ____ року

“ ____ ” _____ 20 ____ року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

“Правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв”

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма

“Комп'ютерна інженерія”

(назва освітньо-професійної програми)

Спеціальність

123 “Комп'ютерна інженерія”

(код і назва спеціальності)

Галузь знань

12 “Інформаційні технології”

(код і назва галузі знань)

Освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

(назва освітньо-професійного ступеня)

Мова навчання

українська

(вказати: на якій мові читається предмет)

Чернівці, 2020 рік

Силабус навчальної дисципліни “Правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв”
(назва навчальної дисципліни)

складений відповідно до освітньо-професійної програми

“Комп’ютерна інженерія”
(назва освітньо-професійної програми)

затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «25» травня 2020 року) та введеної в дію наказом ректора №142 від «27» травня 2020 року.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені (педагогічні) звання)

викладач II-ї кваліфікаційної категорії, П.В. Єгоров

Профайл викладача (-ів)

E-mail

Сторінка курсу в Moodle

Консультації

<http://college-chnu.cv.ua/article/5f80768ed6f28212d7d8b02c>
p.ehorov@chnu.edu.ua

понеділок з 14:00 до 15:20

Силабус навчальної дисципліни обговорено та узгоджено на засіданні циклової комісії

правничих дисциплін

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ року

Голова циклової комісії

_____
(підпис)

Н.С. Попельницька

(ініціали та прізвище)

Схвалено Методичною радою ВСП «Фаховий коледж ЧНУ імені Юрія Федьковича»

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ року

Голова методичної ради

_____
(підпис)

О.Я. Білокрила

(ініціали та прізвище)

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

_____
(підпис)

_____
(ініціали та прізвище голови ЦК)

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

_____
(підпис)

_____
(ініціали та прізвище голови ЦК)

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

_____
(підпис)

_____
(ініціали та прізвище голови ЦК)

1. Загальні відомості про дисципліну

Анотація. В своїй майбутній професійній діяльності студенти, що навчаються за ІТ-спеціальностями можуть стикатися з ситуаціями, які будуть вимагати застосування знань не тільки з фахових дисциплін, які вивчалися ними на протязі всього періоду навчання, а й суміжних галузей знань, що пов'язані з створенням об'єктів, що регулюються авторським правом, а також з використанням ними цифрових пристроїв. Адже мало знати як створити той чи інший продукт творчої діяльності (наприклад, комп'ютерну програму) чи безпосередньо працювати з комп'ютерною технікою у тому числі в мережі Інтернет, необхідно також знати як належним чином захистити свої інтереси як автора створеного продукту, не порушувати в процесі роботи прав інших осіб та, відповідно, уникнути негативних ситуацій, пов'язаних з порушенням діючого законодавства.

Таким чином, вивчення даної дисципліни допоможе студентам належним чином захистити свої права та законні інтереси у випадку їх порушення іншими особами, а також допоможе уникнути ситуацій порушення ними положень чинного законодавства (цивільного, кримінального, адміністративного), що пов'язано з незнанням його положень.

Мета. Формування у студентів знань щодо положень законодавства України про авторське право та його захист; правопорушення у сфері використання цифрових пристроїв та відповідальність за їх вчинення; вироблення свідомого і відповідального ставлення до майбутньої професії.

Курс має висвітлити стрижневі питання в цій галузі знань і бути спрямованим на формування у студентів творчих здібностей і навичок засвоєння викладеного матеріалу, формування у них системи правових знань, підвищення рівня правової свідомості та культури, які допоможуть їм майбутній професійній діяльності.

Вивчення даної дисципліни допоможе студентам:

- краще адаптуватися до реальних умов праці за обраною спеціальністю;
- належним чином захистити свої законні інтереси в сфері, що регламентується авторським правом;
- уникнути негативних наслідків, пов'язаних з порушенням положень законодавства, яке регламентує захист авторського права та використання цифрових пристроїв.

Завданням вивчення дисципліни «Правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв» є:

- Ознайомлення студентів із особливостями правового регулювання суспільних відносин, що виникають в сфері авторського права та використання цифрових пристроїв;
- вивчення інститутів кримінального, цивільного та адміністративного права, що регламентують відповідальність за порушення авторського права та правил використання цифрових пристроїв;
- оволодіння студентами категоріально-понятійним апаратом кримінального, цивільного та адміністративного права;
- розширення кола знань про особливості майбутньої професійної діяльності.

Пререквізити. Для підвищення ефективності засвоєння курсу та повного розуміння питань, що вивчаються навчальною дисципліною, велике значення мають знання, отримані студентами під час вивчення профільних дисциплін.

Результати навчання

За результатами навчання з дисципліни студенти повинні набути професійних та особистісних компетентностей, що відповідають фаховій підготовці.

Професійні компетентності розглядаються як показники готовності тих, хто навчається до здійснення конкретної професійної діяльності на певному рівні виконання. Особистісні компетентності визначаються як синтез особистісних якостей людини, які розвиваються в процесі життя й навчання. При підготовці студентів особистісні компетентності розглядаються як необхідні для опанування професією і які формуються у навчально-виховному процесі, а саме: моральні, громадянські, професійно-значущі.

Ними є:

1) інтегральна компетентність – здатність розв’язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у практичній діяльності, використовувати навички правотворення та правозастосування в суміжних сферах знань.

2) загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях;
- уміння планувати і організовувати свою професійну діяльність.

3) Фахові компетентності спеціальності:

- уміння застосовувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій;
- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Програмними результатами навчання студентів є вміння:

- використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми;

- вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- систему джерел авторського права;

- положення чинного законодавства, що регламентують правовідносини в сфері авторського права та використання цифрових пристроїв;

- види складів правопорушень в сфері авторського права та використання цифрових пристроїв;

- загальні положення чинного законодавства, що регламентує порядок притягнення особи до цивільної, адміністративної та цивільної відповідальності.

вміти:

- тлумачити положення норм законодавства, що регламентують правовідносини в сфері авторського права та використання цифрових пристроїв;

- орієнтуватися у системі правових інститутів галузі кримінального, цивільного та адміністративного права щодо регламентації правовідносин в сфері авторського права та використання цифрових пристроїв;

- застосовувати набуті теоретичні знання у професійній діяльності.

2. Опис навчальної дисципліни

2.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни “Правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв”						
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Вид підсумкового контролю
			Кредитів	Годин	Модулів	
Денна	3-4	5-8	3	90	2	ЗАЛІК

2.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

№ за/п	Теми	Усього годин
МОДУЛЬ 1		
Загальні положення про авторське право та його захист		
1.	Тема 1. Поняття авторського права	18
2.	Тема 2. Загальні положення про захист авторського права	10
Разом за модулем 1		28
МОДУЛЬ 2		
Цивільна, адміністративна та кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв		
3.	Тема 3. Цивільна відповідальність за правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв	16
4.	Тема 4. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв	16
5.	Тема 5. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж	16
6.	Тема 6. Злочини, що посягають на право інтелектуальної власності, авторські права та інші злочини, пов'язані з використанням електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж	14
Разом за модулем 2		62
Усього за курс		90

2.2.1. Теми лекційних занять

№	Назва теми
Модуль 1. Загальні положення про авторське право та його захист	
1	Поняття авторського права
2	Загальні положення про захист авторського права
Модуль 2. Цивільна, адміністративна та кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв	
3	Цивільна відповідальність за правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв
4	Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв
5	Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж
6	Злочини, що посягають на право інтелектуальної власності, авторські права та інші злочини, пов'язані з використанням електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж

2.2.2. Теми семінарських занять

№	Назва теми
1	Тема 1. Поняття авторського права 1. Поняття і джерела авторського права. Об'єкти авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права. 2. Виникнення авторського права. 3. Суб'єкти авторського права. 4. Особисті немайнові права автора. Майнові права інтелектуальної власності. 5. Права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору або на замовлення.
2	Тема 2. Загальні положення про захист авторського права 1. Наслідки порушення авторського права. 2. Захист авторського права судом.
3	Тема 3. Цивільна відповідальність за правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв 1. Поняття і значення зобов'язань з відшкодування шкоди. 2. Підстави та умови виникнення зобов'язання з відшкодування шкоди. 3. Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їхнім працівником чи іншою особою. 4. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). 5. Відшкодування моральної шкоди.

4	<p>Тема 4. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавство про адміністративні правопорушення, його завдання і система. 2. Поняття адміністративного правопорушення. Склад адміністративного правопорушення. 3. Загальні положення провадження у справах про адміністративні правопорушення. 4. Незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, привласнення авторства на такий об'єкт або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності. 5. Порушення умов і правил, що визначають порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет. 6. Здійснення незаконного доступу до інформації в інформаційних (автоматизованих) системах, незаконне виготовлення чи розповсюдження копій баз даних інформаційних (автоматизованих) систем.
5	<p>Тема 5. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, загальна характеристика та види злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. 2. Кримінально-правовий аналіз несанкціонованого втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку. 3. Кримінально-правовий аналіз створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут. 4. Кримінально-правовий аналіз несанкціонованого збуту або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації. 5. Кримінально-правовий аналіз порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється.
6	<p>Тема 6. Злочини, що посягають на право інтелектуальної власності, авторські права та інші злочини, пов'язані з використанням електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінально-правовий аналіз порушення авторського права і суміжних прав. 2. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів. 3. Шахрайство, вчинене шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки та його відмінність від інших злочинів проти власності.

2.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Тема 1. Поняття авторського права Тема 2. Загальні положення про захист авторського права 1.Право автора на оплату за використання його твору. 2.Строк чинності авторських прав та наслідки їх закінчення. 3.Права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору або на замовлення.
2	Тема 3. Цивільна відповідальність за правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв 1.Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків робіт (послуг).
3	Тема 4. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері авторського права та використання цифрових пристроїв 1.Поняття адміністративної відповідальності, види адміністративних стягнень. 2.Незаконне розповсюдження примірників фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних. 3.Незаконне виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва. 4.Здійснення незаконного доступу до інформації в інформаційних (автоматизованих) системах, незаконне виготовлення чи розповсюдження копій баз даних інформаційних (автоматизованих) систем.
4	Тема 5. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж 1.Кримінально-правовий аналіз несанкціонованих дій з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї. 2.Кримінально-правовий аналіз порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється. 3.Кримінально-правовий аналіз перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку.
5	Тема 6. Злочини, що посягають на право інтелектуальної власності, авторські права та інші злочини, пов'язані з використанням електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж 1. Шахрайство, вчинене шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки та його відмінність від інших злочинів проти власності.

3. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, реферат, творча робота) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (іспит)	Сума
Модуль 1			Модуль 2					50	100
T1	T2	МКР	T3	T4	T5	T6	МКР		
5	5	7	6	6	6	6	9		

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Поточний контроль здійснюють під час проведення кожного семінарського заняття. Він передбачає оцінювання: теоретичної підготовленості студента до проведення занять із зазначеної теми (у тому числі й самостійно опрацьованого матеріалу); виступу на семінарських заняттях.

Формами контролю знань є усне опитування на семінарських заняттях, заслуховування доповідей та показ презентацій, перевірка письмових робіт, тестування.

Тестові завдання закритої форми, що пропонуються студентам, являють собою питання з відповідями, серед яких необхідно вказати правильну. Слід мати на увазі, що правильною може бути тільки одна відповідь, оскільки для перевірки повноти знань і умінь використовується тип тестового завдання «множинний вибір – єдина відповідь», яку і необхідно відмітити будь-якою позначкою.

Контрольна робота оцінюється за 4-хбальною шкалою:

Відмінно — студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень відповідного модуля дисципліни, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно пояснити застосування норм законодавства в тій чи іншій ситуації. Письмова відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Тестові завдання виконані правильно, або 1 помилкою.

Добре — студент знає і може самостійно сформулювати основні положення, навести приклади їх застосування в практичній й діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Письмова відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Тестові завдання виконані правильно або з 1-2 помилками.

Задовільно — на якому студентом здійснюється репродуктивна дія (копія) шляхом самостійного відтворення і застосування інформації про раніш засвоєну основу. Правильно виконано 3 – 5 тестових завдань.

Незадовільно — на якому студент розпізнає та відтворює окремі факти, елементи об'єктів при повторному сприйнятті раніше засвоєної інформації про них, або дій з ними. Тестові завдання не виконано.

Завдання поточного контролю спрямовані на допомогу студентам організувати свою роботу, навчити самостійно, відповідально і систематично вивчати навчальні дисципліни з метою:

- 1) визначити повноту, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається;
- 2) виявити рівень сформованості компетентностей;
- 3) визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення;
- 4) виявити ступінь відповідальності студентів і сумлінність ставлення їх до роботи, встановити причини, які перешкоджають роботі студентів;
- 5) виявити рівень набуття навичок самостійної роботи й окреслити шляхи і засоби їх розвитку;
- 6) стимулювати інтерес студентів до змісту дисципліни і їх активність у пізнанні.

Кожне семінарське заняття оцінюється:

Оцінка 5 – студент дає вичерпну відповідь на питання, правильно вирішує тестові завдання, при фронтальному опитуванні повністю розкриває питання, бере активну участь в обговореннях;

Оцінка 4 – студент дає відповідь на питання, допускає незначні помилки при вирішенні тестових завдань, допускає неточності при розкритті категорійно-понятійного апарату, не бере активної участі в дискусії;

Оцінка 3 – студент дає відповідь на питання зі значними помилками, невірно вирішує тести, дає визначення не всіх термінів та допускає помилки, не бере участі в дискусіях;

Оцінка 2 – студент не орієнтується у темі семінарського заняття, не відповідає на жодне з питань, не може розкрити суть термінів.

Тестові завдання оцінюються:

Відмінно – тестові завдання виконані правильно або з 1 помилкою.

Добре – тестові завдання виконані правильно або з 2-3 помилками.

Задовільно – правильно виконано 3-5 тестових завдань.

Незадовільно – тестові завдання не виконано або виконано більше ніж з 6 помилками.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
35-49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 2–3. – ст. 41.
3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88.
5. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038-XII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1994, № 28, ст.232.
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356.
7. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 40-41, 42, ст.492.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 року // Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122.
9. Закон України " Про Національну поліцію " від 2 липня 2015 року // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379.
10. Закон України "Про оперативно-розшукову діяльність" від 18 лютого 1992 р. // ВВР України. — 1992. — № 22. — Ст. 303.
11. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992. Інтернет ресурс – <http://zakon.nau.ua/doc/?code=2657-12>.
12. Європейська конвенція з прав людини (Конвенція про захист прав і основних свобод людини від 4 листопада 1950 року) // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. – Амстердам – Київ, 1996. – С. 12-17.
13. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. // Голос України. – 10 грудня – 2008. – № 236.
14. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 р. / [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.igfm.org.ua/dokumenty/mizhnarodnii-paktpro-ekonom-chn-sots-alm-kulturn-prava?page=7>.
15. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права ООН від 16 грудня 1966 р. (редакція від 19 жовтня 1973 р.). [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
16. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України /За ред. В.Я.Тация — Х., «Право», 2012.
- 17.Кримінальний кодекс України. Науково – практичний коментар: у 2 т./ за заг. Редакцією В.Я.Тация, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. – 5-те видання., допов. – Х.: Право, 2013.
- 18.Кримінальний кодекс України : [науково-практичний коментар] / Відп. ред. Є. Л. Стрельцов. – [8-те вид., перероб. та доповн.]. – Х. : Одиссей, 2012. – 904 с.
- 19.Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково–практичний коментар/ за ред. В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. – К.: Юстиніан, 2012. – 1217 с.
20. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. - 5- те вид., перероб. і допов. / за ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнєцової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – Т.ІІ. – 1120 с.
21. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. [текст] / За заг. ред. Бобрика В.І. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 784 с.
22. Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення. Станом на 3 лютого 2020 р. // За заг. ред. Д.В. Журавльова. - К.: «Центр учбової літератури», 2020. – 816 с.

5.2.Допоміжна

23. Юскаєв В.Б. Інтелектуальна власність: у 2 ч. / В.Б. Юскаєв. – Суми: Видавництво СумДУ, 2010. – Ч. 2. – 141 с.
24. Юскаєв В.Б. Інтелектуальна власність. у 2 ч. / В.Б. Юскаєв. – Суми: Видавництво СумДУ, 2009. – Ч. 1 – 124 с.
25. Потехіна В.О. Інтелектуальна власність: навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2008. – 414 с.
26. Понікаров В.Д. Авторські права та інтелектуальна власність: підручник / В.Д. Понікаров, О.О. Єрмоленко, І.А. Медведєв. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 304 с.
27. Ястремська О.М. Інтелектуальна власність. Конспект лекцій / О.М. Ястремська, Д.О. Ріпка. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. – 92 с.
28. Сляднева Г.О. Право інтелектуальної власності: навч. метод. посібник / Г.О. Сляднева. – Одеса: Фенікс, 2009. – 166 с.
29. Захист права інтелектуальної власності: законодавче регулювання та правозастосування (узагальнення судової практики) / авт.–упоряди.: Г.О. Андрощук, О.П. Орлюк. – К.: Парламентське вид-во., 2007. – 344 с.
30. Право інтелектуальної власності. Академічний курс: підруч. для студ. вищих навч. закладів / О.П. Орлюк, Г.О. Андрощук, О.Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. О.П. Орлюк, О.Д. Святоцького. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 696 с. 217
31. Паладій М.В. Право інтелектуальної власності: наук.–практ. коментар до Цивільного кодексу України / М.В. Паладій, Н.М. Мироненко, В.О. Жаров, Т.М. Шевера, О.О. Штефан; за (заг. ред.) М.В. Паладія – К.: Парламентське вид-во, 2006. – 432 с.
32. Каплун І.П. Інтелектуальна власність: навч. посібник: у 2 ч. / І.П. Каплун, Е.В. Колісниченко, В.О. Панченко, А.А. Папченко. – Суми, 2010.
33. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В.І. Борисова (кер. авт. кол.), Л.М. Баранова, Т.І. Бегова та ін.; за ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. – Х.: Право, 2012. – Т.2. – 816 с.
34. Цивільне право України: Загальна частина: [підручник] / І.А. Бірюков, О.Ю. Заїка, С.С. Бичкова; за ред. І.А. Бірюкова, О.Ю. Заїки. – 3-тє вид., змін. Та доповн. – К.: Алерта, 2014. – 510 с.
35. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової, Р.А. Майданника. – 4-тє вид., стереотипне. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 1176 с.
36. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Загальна частина: Академічний курс: Підручник. – 3-тє вид., допов. – К.: «ВД» Дакор», 2013. – 672 с.
37. Цивільне право України (Загальна частина): Навчальний посібник / .кол. авт. – К.: «ХайТек Прес», 2013. – 432 с. (видання з грифом МОНМС).
38. Остапчук Вікторія. Поняття адміністративного захисту авторського права і суміжних прав // науково-практичний журнал «інтелектуальна власність». – 2003. – № 4. [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://synergy.ua/ru/about/publikatsii/statyi/418.html>.
39. Грабовська Г.М. способи та форми захисту авторського права / Г.М. Грабовська // науковий вісник ужгородського національного університету: зб. наук. праць. – ужгород : ужгородський національний університет, 2012. – вип. 19. – с. 38–40.
40. Рудник Т.В. Відповідальність за порушення авторського права / Т.В. Рудник // Часопис Київ. унту права. – 2012. – № 2. – С. 248–251.
41. Юркова Є.В. Межі адміністративно-правової охорони права інтелектуальної власності в Україні // ФП. – 2009. – № 3.
42. Тимошенко Ю.Г. Особливості захисту прав інтелектуальної власності в сучасних умовах // Бизнесинформ. – 2010. – № 4 (1).
43. Лень В. В. Щодо ефективного і нового кримінального закону в сучасних умовах / В. В. Лень // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2015. – №1. – С. 205 – 210.
44. Тімашов В.О. Поняття адміністративного процесу, його ознаки, принципи, структура, класифікація. URL: http://www.2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsvy/03_2011/11_tvopsk.p df.
45. Гончарук С.Т., Джигир Д.Г. Реалізація права на захист у провадженні у справах про адміністративні правопорушення. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2017. № 4 (26). С. 100-104.

46. Гордєєв В. Фактичний склад в адміністративному судочинстві України: формальний вираз. Право України. 2016. № 2. – С. 68-74.
47. Фазикош О.В. Особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення та його принципи. URL: http://www.visnykjuris.uzhnu.uz.ua/file/No.35/part_3/11.pdf.
48. Шоптенко С.С. Зміст і стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. Вип. 5. Том 2. С. 74-77.
49. Кримінальне право України. Загальна частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2019. – 224 с.
50. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-тє вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.
51. Сучасна правова енциклопедія / за заг. ред. О. В. Зайчука. 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ : Юрінком Інтер, 2015. 408 с.
52. Сухонос, В.В. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / В.В. Сухонос, Р.М. Білоконь, В.В.Сухонос (мол.) / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми : ПФ "Видавництво "Університетська книга", 2020. - 672 с.
53. Цивільне право України : Навч. посіб. у 2 т. / Ю. Ф. Іванов, О. В. Куриліна, М. В. Іванова – 2-ге вид. доповн. і переробл. – Т. 1. – К.: Алерта, 2019. – 342 с.

6. Інформаційні ресурси

54. Офіційний веб-сайт Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>.
55. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.portal.rada.gov.ua>.
56. Офіційний веб портал судової влади в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.court.gov.ua/vscourt>.
57. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua>.
58. Єдиний реєстр судових рішень в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
59. Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
60. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.catalogue.nplu.org>.
61. Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravoznavec.com.ua>.
62. Сайт Національного центрального бюро Інтерполу в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icpo.centrmia.gov.ua>.